

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

29 augustus 2002

VO/FB/02/33709

12 september 2002

vragen van het lid
Vergeer-Mudde

Hierbij zend ik u, de antwoorden op de schriftelijke vragen 2010214560 van het lid Vergeer-Mudde (SP) van uw Kamer inzake de financiële situatie van scholen.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2010214560.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Vergeer-Mudde van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over de financiële positie van scholen (ingezonden d.d. 28 augustus 2002, kenmerk 2010214560)

1. Sinds de invoering van de lumpsumbekostiging in het voortgezet onderwijs zijn de scholen vrij in de besteding van de overheidsmiddelen binnen de kaders van de huidige wet- en regelgeving. Dat betekent dat de school zelf accenten kan leggen in de besteding van het toegekende budget gezien de specifieke wensen die zij hebben. Het schuiven tussen de personele- en materiële component is dan ook toegestaan en is juist een belangrijke pijler in de filosofie van de lumpsum bekostiging. Dat vind ik ook wenselijk, want scholen zijn het best in staat hun middelen zodanig in te zetten dat zij daarmee hun onderwijsproces optimaal kunnen vormgeven.
2. Nee. Ik onderschrijf de mening van de VOS/ABB niet dat dit op termijn een kwalijke ontwikkeling is voor de continuïteit van de scholen. De mening van de VOS/ABB is gebaseerd op een analyse van jaarrekeninggegevens over 1999 en 2000, die is uitgevoerd door de besturenorganisaties en de VVO. OCenW analyseert de laatste jaren ook uitgebreid deze jaarrekeninggegevens van de VO-scholen (zie ook de financiële verantwoording van OCenW 2001, TK 28380, nr. 16, p. 72 en financiële verantwoording OCenW 2000 TK 27700, nr. 17, p. 102). Daarbij is steeds de conclusie dat het onmogelijk is harde conclusies te trekken uit deze gegevens. De bestedingsvrijheid betekent dat er geen gedetailleerde relatie te leggen is tussen inkomsten- en uitgavenposten in de jaarrekening van de school. Met het nodige voorbehoud heeft de analyse van OCenW (zie vraag 3) het beeld opgeleverd dat in 1999 inderdaad materiële uitgaven zijn gedaan uit overschotten bij de personele middelen, maar in 2000 niet. Het is dus onduidelijk op basis van welke gegevens de conclusies in het krantenartikel zijn getrokken. Voorts hebben er juist in de jaren na 2000 forse impulsen (incidenteel en structureel) plaatsgevonden wat betreft de materiële vergoeding. Deze impulsen zijn buiten beschouwing gebleven in de inventarisatie van de besturenorganisaties en de VVO. Tenslotte heb ik geen indicaties dat de continuïteit van de scholen in het geding is.
3. De materiële bekostiging in het voortgezet onderwijs is eind 2001 geëvalueerd in opdracht van OCenW door Deloitte en Touche. De besturenorganisaties en de VVO waren uitdrukkelijk betrokken bij deze evaluatie. Het rapport over de evaluatie is, voorzien van een beleidsreactie, in maart 2002 aan de Tweede Kamer gestuurd (TK 24806, nr. 4). Uit dat externe onderzoek blijkt dat door de investeringen van de afgelopen jaren scholen in staat zijn gesteld te starten met de aanpak van knelpunten op het gebied van huisvesting, inventaris en leer- en hulpmiddelen. De investeringen van de afgelopen jaren hebben duidelijk effect gehad. Aan de andere kant staat het niveau van de materiële bekostiging onder druk vanwege vernieuwingen en veranderingen op onderwijskundig, maatschappelijk en technologisch gebied. Het rapport constateert een tekort in de orde van grootte van € 57 mln, onder meer veroorzaakt door kosten als gevolg van de recente onderwijsvernieuwingen. Hierbij moet worden aangetekend dat

het onderzoek plaatsvond in de periode dat de omvangrijke kabinetsinvesteringen in de materiële bekostiging van de VO-scholen nog maar beperkt zichtbaar waren.

4. Het antwoord op deze vraag kan nu nog niet worden gegeven. Pas nadat de kabinetsbesprekingen over de invulling van de "enveloppe" (strategisch akkoord voor kabinet CDA, LPF, VVD, d.d. 3 juli 2002, p. 33) zijn afgerond, wordt duidelijk voor welke doelen de extra middelen voor de scholen zullen worden toegekend.

Zoetermeer, 12 september 2002,
De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(Maria J.A. van der Hoeven)